

DIURNALU GLUMETIU SOCIALE-POLITICU TOCU

Fóia acést'a esc in tóta domineca.
— dar prenumeratiunile se priimescu
in tóte dílele.

Pretulu pentru Ostrunguri'a: pre anu
6 fi. pre $\frac{1}{2}$ de anu 3 fi. pre unu tri-
luniu 1 fi. 50 cr.; éra pentru Strai-
netate: pre anu 8 fi. pre $\frac{1}{2}$ de unu
4 fi. pre unu triloniu 2 fi. in v. a.
Unu esemplariu costa 10 cr.

Tóte siodeniele si banii de prenu-
meratiune sunt de a se tramite la
Redatiunea diriginte a diurnalului:
Aradu, Strat'a Teleki-ana, nrulu 27.

Insertiunile se priimescu cu 7 cr. de
linia, si 30 cr. tacse timbrale.

PUBLICATIUNE.

En auscultati ómeni de cinste!

Coler'a se apropie

si se póte usioru intemplá, cà si „Gur'a-Satului“ se dee de potea cu hurhun'a aceea. Ingrigiti dar' de ea cu costulu, si mai tramiteti câte 3 fi. séu celu pucinu 1 fi. 50 cr. pe sém'a lécuriloru, ca nu cumu-va sà-i vina grétia, si sà ve pomeniti intr'o draga de demanétia, cà-i cetiti pre cruce urmatoriulu versu de gele:

„Aici'a odihnesce gur'a aceea, care neci candu nu a odihnitu, ci tóte dílele ei numai pentru vitiuri si le-a jertvitu; libertatea, dreptatea si adoverulu ea le-a aperatu, si totu ce a fostu putredu, falsu, si stricatu cu dispretiu le-a delaturatu.

Care nu numai cu seraci'a, dar' si cu insulte se-a totu luptatu, tienendu-si umorulu si pre nedreptu pe nime n'a muscatu. Care pentru natiune chiaru si viéti'a si-ar' fi datu sorman'a „Gur'a-Satului“, si càtu de pucíni o au prenumeratu.

Dar' pentru aceea orfanulu Vasfesia acestu versu i-a, dedicatu.“

G a c i t u r e .

10.

Cumu poti in tiér'a nóstra díce, cà ai beutu rachia de prune curatu?

Respunsu: Mananci prune bistritie, cari terbendu apoi in stomaculu teu, — ti au produsu rachiu curatu. . . .

11.

Gáci, ce e aceea: se díce cà copilulu gorgóne pre tata cu ajutoriulu unchiului seu?

Respunsulu nu-mi este iertatu sà ti-lu spunu.

CE E „PATRI'A“ PESTANA ?

(Parodia)

Multi romani iéu de pomana
Vr'o sdrémtia si-unu picu de zama.
Vasfesia

Ce e „Patri'a“ Pestana? —
E vre-o fica Brasiovana.
Séu grisset'a lui Ondrasiu
Purtata de-unu copilasiu? —
Ba nu, nu, mòi fratióre:
Patri'a aceea, care
Trebue inca sà-ajunga
Ca sà fia-o zama lunga! . . .

Ce e „Patri'a“ Pestana? —
E schidóia, séu Satana,
Séu vr'unu puiu de Belzebubu
Scósa d'in vr'unu ou din clubu? —
Ba nu, nu, mòi fratióre:
Patri'a lui Ondrasiu, care
In curendu ea va sà-ajunga
Ca sà fia-o zama lunga! . . .

Ce e „Patri'a“ Pestana? —
Vre-unu consortiu a buna-séma
De romani de cei stricati,
Scii de cei ne botezati? —
Ba nu, nu, mòi fratióre:
Patri'a d'in Pest'a, care
Vei vedè cumu o sà-ajunga.
Ca sà fia-o zama lunga! . . .

Ce e „Patri'a“ Pestana? —
Vre-unu organu a buna-séma,
Ce ringesce-activitate,
Spre-a potè intrá pr'in sate? —

Ba nu, nu, mări fratióre:
Patri'a activa, care
Vai de ea cumu o sà-ajunga,
Ca sà fia-o zama lunga! . . .

Ce e „Patri'a“ Pestana? —
E vre-o sdrémtia-a buna-séma,
Séu sunt cei ee facu poclóne,
Ca sà róda hodolóne? —
Ba nu, nu, mări fratióre:
Patri'a aceea, care
Mi diceai cà-acusi sà-ajunga —
Éca-o vedi cà-e — *zama lunga!* . . .

Vasieslu P.

Telegramu.

Iubite frate Michel!

Totu eram degeratu, cà domnulu Visie u nu merge la moti. Inse l'am imbetatu cu apa, cà patri'a si natiunea magiara poftescu, ma pretindu sacrificiu dela dinsulu, carele tréba sà-lu faca pentru infratire si bun'a ordine, — cà-ci altcumu s'ar numi unu Hodosiu, Borlea, séu alte canalii, si atunci ce ar mări fi d'in biata tíer'a nóstra.

L'am indulcitu si cu acea cà-lu vomu pune de fspanu in loculu lui Haller; — ast'a apoi a succésu de minune . . . voi n'ati potutu face asié cu cehii?!

PIST'A.

A. si B.

A. Óre acum'a fatia de denumirile de presiedinti judeciali, fratii magiari cu nedreptatíle loru cumu se voru mai escusá naintea romaniloru?!

B. Fórté usioru!

A. Mi-arú placea sà sciu.

B. Apoi voru díce, cà barbatií romani de omenia nu au voitu sà priimésca, éra de cei blastemati nu li-au mai trebuitu neci loru. . . !

A. Óre cumu de intre atáti'a romani deakisti numai patru se aflara harnici pentru posturile de presiedinti judeciali?

B. Pentru-cà ceia-l-alti sunt toti nesce vace incaliato.

A. Cutedi tu asié ceva a díce?

B. Nesmintitu, cà-ci altu-cumu nu se faceau ei dobitócele lui Andrásí si a guvernului magiaru.

A. Gáci de ce se decorá comandantele supremu alu honvediloru cu ordulu Stlui Stefanu?

B. Credu cà pentru bravur'a, care a facutu-o in salónele dela A l e s u t . . .

A. Ce felu de bravura?

B. No, póte cà nu ai cetitu, càtu de minunatu s'a fotografatu elu ca *Csikos*. . . !

A. Óre de ce se grabescu francesii cu platirea pretensiúnei nemtiloru?

B. Pentru ca sà póta éra-si càtu de qurundu luá *inprumutu!*

A. Unii domni d'in Caransiebesiu tocmái atáta gustu si placere au la tonurile musicéi clasice, càtu si la tonulu unei caldare sparte.

B. Cumu se póte?

A. Asié, cà la concertulu de mai de una-di se portara chiaru ca si cei ce ducu caldari. . .

La culesu de vie.

Nu sciu ce-e? — totu sete-mi vine,
Par' cà m' arde unu veninu, —
Inse 'ndata mi-e mai bine
Cu frati buni déca beu vinu.
Frati, de-unu cugetu si sentíre,
Beti, durerea s'o 'necamu:
Cà-ci in vinu e fericire . . . .
Dar' neci candu sà nu uitamu:
Cà poporulu se jertfesco
Pr'in mai multi fii tradatori,
Sí Dieimea nu grabesce,
Sà ni de' unu — *Salvatoriu* . . . .
La o-l-alta cu iubire
Beti dar' vinulu infocatu:
Pentru-a tíerei fericire,
Péra cei ce ne-au tradatu!

Dí lautare d'in vióra,
Dí-mi unu cantecu plinu de doru,
Cà-a mea dulce lelisóra
Mi jurase eri amoru.
Mi jurase pon' la mórté
Ne 'ncetatu cà m' a iubi;
Eu credeam aceste tóte . . . .
Nu sciam cà-su nebunii.
Mane-di audu minune;
Ea pre mine m'a uitatu . . . .
Sí — sà spunu, ce nu-e de-a spune?
Astadi altui a juratu . . . .
La o-l-alta cu amóre
Beti dar' vinulu infocatu:
Pentru-acele dínisióre,
Ce iubescu adevératu!

Déca eadi in intristare,
De ajungi la ce-va reu,
Sà n' ascepti ajutorare
Fore — dela Domnudiéu;
Cà-ci amiculu ce-ti promite
Astadi mana de-ajutoriu,
Sórtea déca nu-ti suride,
Elu se néga de trei ori . . . .
Nu-e mai mare raritate
Ca unu sínceru, bunu, amicu,
Cine de-asti'a are parte
Póte díce: „*su fericitu!*“
La o-l-alta cu iubire
Sà bemu dara toti ca frati:
Sà viedie 'n fericire
Toti amicii-adeverati!

La o-l-alta cu iubire
Pentru cine sà mai bemu?
Pentru-a nóstra infratíre
Astu paharu sà-lu inchinàmú ! !

Cassiu.

INTREBARE POLITICA.

Se díce, cà puterea sugruma dreptates. Ungari'a inse n'are neci o putere, si sà vedi, cà dreptatea totu-si e sugrumata acolo. . . .

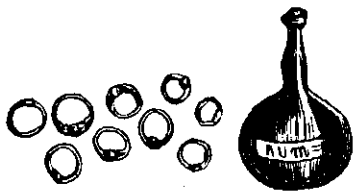
DESLEGAREA

gaciturei ilustrate d'in nrulu 41. este:

„Perirea ta d'in tine romane.“

GACITURA ILUSTRATA.

(NB. jidovescel)

Deslegarea în numărul vecin.

Descantaturi romanesci

de pr'in toate coturile

— de Vasiesiu P. —

(Urmare.)

28.

Mititelulu Ondrasielu
Sta si elu ca unu vitielu
In grajdulu dela Salzburgu.
Unde vacile se mulgu. . .

29.

Ausculta cocóna draga!
Déca n'ai guritia fraga,
Insedaru vei cocheta,
Nime nu te-a saruta.

30.

Pop'a nostru candu posimandresco
Totu de pap'a ni vorbesce,
Cumú-cá-e sfantu si nu smintesco.
Chiaru candu crestini-i belesce!

31.

Fiindu-cá io-su baietu cam micu,
Mi dfeu multi cá-su posindicu, —
Dar' sá vedi cá celoru mari
Toti li dfeu, ca sunt strengari!

Intrebare modesta catra ministrii unguresci.

De ce luati voi dela noi chiaru si camesi'a, totu numai in intielesulu legii, si de ce nu ni dati voi nóa, nemic'a d'in cele ce ni prescrie legea?! . . .

TRÉNC'A si FLÉNC'A.

T. Ti spuiu soro draga, cá barbatulu meu a nebunitu: scii in tóta diu'a me necasiesce, cá nu sciu ferbe, neci cóse, ca si candu eu totu la fertura si cosetura asi fi crescutu; si de tiene ast'a multu, am sá me despartu de elu.

F. Lucru secantu draga, dar' in sversitu totu-si are dreptu, cá-ci femeea trebuie sá férba si sá cósa barbatului, cá-ci pentru aceea si-a luat-o.

T. Fi done! soro, cá atunci mai bine sá-si fia

luatu pre o mogica, dar' nu pre mine, care numai la claviru si la ferésta cetindu romantiu am crescutu. . .

F. Ai dreptate tiucu-te, dar' inse clavirulu si romanurile numai, nu ni dau si de mancare, mai cu séma candu suntemu serace, si ne maritamu fore de neci o zestre. . . .

T. Ce zestre? póte nu-e cultur'a zestr'a cea mai mare?!

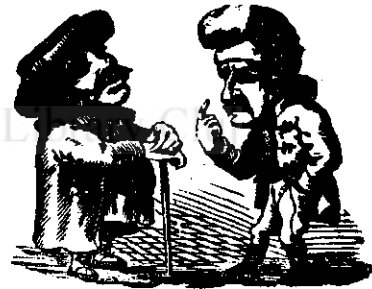
F. Ba dá, inse pe lunga cultur'a clavirului si cetirea romaneloru straine se mai cere si economi'a casnica, care este a scii ferbe si cóse, apoi a ingrigi de tóte trebuintiésele casei si ale familiei. Vedi, cérca numai a implini aceste, si te-i convinge, cá barbatutiulu nu numai cá nu te va mai superá, dar' te va iubi si pretiuí ca pre unu tesauru alu lui mai scumpu.

T. Ah! ilusiunile mele . . . cumu trebuie sá ve parasescu!! . . .

CIGURI-MIGURI.

(†) Am vediutu o tiegana prinsa de friguri, tremurandu ca varg'a. — „Acopere-me, acopere-me!“ strigá pe barbatulu ei. Dar' cu ce sá o acopere? cá n'avea pe ce pune man'a. „Ahá!“ díse elu punendu-si man'a pe o pétra mare, cam de 15 fontí; o luá si o pusa pe spatete tiegancoi, care erá tocmai cu spatete in susu. Tiegan'a sentien-du-se acoperita díse catra barbatu: „Oile-le! fia-ti pomana, cá me incaldii. . .!“

TANDA si MAND'A.

T. Vediutu-ai cá d'in Pest'a ungurésca o sá iésa o *Patria romanésca*?! . . .

M. Da; inse plina de renegati.

T. Pre cumu se vorbesce, apoi intre Beuszt si Bismark se schimba necontentitu la note.

M. Vedi, pentru aceea numai avemu noi neci bancnote, ci trebuie cátu de *curendu* sá facemu bancarotu,

Spre deslucirea sítuatiunei Bucovinene.

Duhórea unei Mitre palite prin Dumbravile rosii.

A. Cumu de nu a dobanditu X. „Mitr'a lui Palie“? cá-ci precátu se scie:

Iricek . . . . . a voitu
Habietinek . . . . . a voitu
Schónbaschek d'in tóta anim'a . . . . . a voitu

Si toti Santii, cari au fostu cu arginti ei toti bine au voitu?

B. Ei! Ia vedi frate! Ei toti au voitu, si numai singur'a Jvart'a *) cea de susu, de susu! ce au pusu-o nemtii adi Jvarta mai mare, nu numai cá n'a vrutu, ci-sá ierti in obraznicie, — a isbitu si cu petiorulu in ea, de s'o spartu lucrulu celu santu, si i s'a templatu dupa cumu ar díce povestea vorbei:

Mitrele care-su palite
De nemtiescele copite
Putu ca óuele clocite
Dein cuibare parasíte, —
Putu, pr'in tíera duhlescu,
„Sfiraic“ pon' se golescu. . .

— *Delicata junimeí necorcite d'in Dumbravile rosii.*

*) In lips'a sloveloru círilice amu pusu cu litere.

Red.

Bud'a-Pest'a spión'a Germaniei.

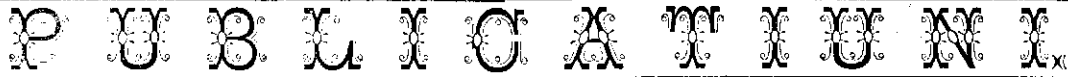
Mai de unădi — după cum povestesc diurnalele germane, — să se fi încheiat un tractat, între capital'a Ungariei Bud'a-Pest'a și între Berlinu Germaniei. Pr'in care Capital'a Ungariei se deobliga, ca toate întreprinderile și afacerele Ungariei, cari se concentrează la Bud'a-Pest'a, dela cele mai mari pona chiar la cele mai neînsemnate, a le aduce numai de cătu la cunoștință celor d'in capital'a Burestăseca Berlinu. Pentru care apoi capital'a Germaniei înca a promis că va reportă capitalei Ungariei Bud'a-Pest'a *d'in cambu in cambu* despre toate cronicile scandalose, escesele de virtut și despre toate fécările babesci ce se voru face și concentra în ea.

Melitia Redactiunei.

Actuallu Nru d'in motivulu culesului de vie s'a întârziat cu 6 zile, Nruulu procsimul înse apare regulat. Ceremu scusele noastre cu omni cuprinsi și cu economi'a.

Se mai pimesen înca prenumeratiuni la diurnalulu nostru pe acestu triloniu ultima cu pretiurile moderate d'in funtariulu foii. Nri dela începutu mai avem spre a potè servi celoru noii. Deci ce poteti face adi, nu lasati pre mane!

Proprietariu, editoriu și redactoru dirigiute: **Mircea B. Stnescu.** — Girante respundietoriu și coredactoru: **Basiliu Petricu.**

Socota Publica.

Pentru pedeps'a de bani a confratelui nostru **Ioane Porutiu**, coredactore dela zelós'a „Federatiunea,” ce i s'a dictatu in urmare a unui procesu de pressa, septeman'a trecuta mi s'au prezentatu d'in opidulu **Nadlacu**, comitatulu **Cianadu**, și urmatóriele subscrieri:

1. Dnulu Ioane Rusu , notariu comunale,	cu fi. 2. cr. —
2. „ Mialu Sierbanu , pretore in cercu,	„ „ 1. „ —
3. „ Titu Brancovanu , preotu gr. catol.	„ „ 1. „ —
4. „ Vincențiu Marcuștia , preotu gr. orient.	„ „ 1. „ —
5. „ Ioane Belle , scrietoriu comunale,	„ „ 1. „ —
6. „ Mialu Chicleau , docinte,	„ „ 1. „ —
7. „ Samsonu Lugosianu , docinte,	„ „ 1. „ —
8. „ Aureliu Petroviciu , scrietoriu pretoriale,	„ „ 1. „ —
9. Dsa Petru Stroia , economu,	„ „ — „ 60
10. „ Teodoru Petianu , economu,	„ „ — „ 40
11. „ Tom'a Nadabanu , economu,	„ „ — „ 50
Sum'a:	fi. 10 cr. 50

Catra care adaugendu sum'a din nrulu 17. alu acestui diurnalu, adica: fi. 41 cr. 50

Sum'a totala incursa la mine face: fi. 52 cr. —

Care suma dílele aceste se va aministrá deadreptulu dlui **Ionu Porutiu**, éra cuit'a despre priimire se va publicá totu in colónele acestui diurnalu.

Si fiindu-cá disulu nostru confrate vineri'a trecuta si-a implinitu suferintiele seie dela Vatiu, cu acést'a ocașia terminu colect'a mea, rugandu pre stímatii mei confrati, cari voru înca a contribuí pentru achitarea enórmei emende, să binevoiesca de aci in colo a se adresa nemediulocitu catra dnulu **Ionu Porutiu**, Pesta, s'rat'a tragatoriului, nrulu 5.

In sversitu on. contribuenti priimésca chiaru și dela mine cele mai calduróse multiumiri!

Aradu. in 17/29. Octom. 1871.

Mircea B. Stnescu,
cu fostulu avocat u apertoriu.

IN BLASIU,

la 19-ea a lunei și anulul curinte, foculu cu fur'a sa prefacendu in cenusia un'a parte însemnata d'ia strad'a principale a satulu **Blasiu**, a nemita totalminte pre 20 economi și capi de familia. — cari in capu de iérna au remasu fore scutu, bucate și nutreția pentru sine și vitele lor. —

Pentru a se întinde mana de ajutoriu acestoru daunati in un'a adunare de întielegenti, negatiatori, industriasi și economi, tienuta in opidulu **Blasiu** in 20 a lunei și anulul curinte sub presiedint'a subscrisului s'a formatu și constituitu unu Comitetu. s b utiu de „Comitetulu de ajutorire pentru daunatii d'in Blasiu-Satu pr'in foculu d'in 19. Sept. sér'a 1871.

Acestu Comitetu pr'iu întreveniru personale a esmisoru sei, va nesuí pr'ia giurulu **Blasiului** a stringe, ce și

Dlul I. P. in *Scausiu* (Banatu). — Amu priimitu.

Dlul *Lon* . . . in *Pest'a*. — Nrii 37, și 22. speduiti. — Stramutarea ceruta efaptuita. Aseptamu apromisele cu procentu cu totu, Resalutare si pentru DTA și pentru intrég'a „nati'a,” si-ti potim reimsanetosiare.

Lui D. M. A. in *Posionu*. — Asié dara ai ajunsu la vórb'a mea. Acusi'a déca esci in jocu, jóca. Diurnalulu ti l'am pusu in curgere dela începutulu actualulu triloniu. Aseptu cele apromise. Dílele aceste vine la mine, i voi spune.

Dlul A. *Dumitrénu* in V. — s'a dispasu in conformitatea cererei.

Fratelul *Ghita Caraba* in *Bucuresci*. — Nimerit'a ta poesia „Cuz'a Voda” o voi publicá in nrulu procsimul Te aseptu cu doru, pre cumu mi serii, si-ti dícu la revedere buna!

Epigram'a intitulata „*La culesu de via*” este o încercare de totu primitiva, cá-ci metrulu e sclintitu, ide'a principale nu-e ca in palma, si n'are nici unu umoru. Luera mai pucinu, dar' eu mai multa grige și studiu.

Indreptare. In nrulu precedinte la rubric'a „Spre deslucirea situatiunei Bucovinene” s'a stracoratu o eróre de tipariu in versulu d'in fine, a nume in locu de „*modu desnodatu*” să se citésca „*nodu desnodatu*.”

cátu i va fi cu potintia, spre a ajutorá pre cei daunati. Dar daun'a și calamitatea este asiá de mare, in catu ofertele potintióse de pre aici, socotindu macar și sucursulu, in sine luatu de totulu însemnatu, alu Escelentiei Sale, Parintelui Metropolitu, facie cu acelea — mai cá remanu neînsemnate. —

Blasiulu este léganulu culturai, focariulu sentimentului, și altariulu divinitatei romanesci d'in cóce de Carpati; — acestu Blasiu deci crede, cá vócea, desi debile a subscrisului va petrunde nu numai in inimele totoruru romanilor candu îi chiama pre acei'a, ca spre a concurge la vindecarea ranelor de totu afunde a celoru daunati, sè stee intru spriginirea Comitetulu ajutoriu mai susu numitu: ei va petrunde chiaru și in animele natiuniloru conlocuitoie d'in patria, d'in cóce și d'in colo de muntele, regiu — ma chiaru și in anim'a inaltulu guvernulu regnicolare; și pr'in urmare va petrunde și in anim'a P. T. Dvóstre, candu Ve recérca rogandu-ve, ca spre scopulu aci desbatutu să faceti in giuru-ve un'a colecta catu mai estinsa, și să incurgeti pr'in indemnare, ca ofertele să fia catu mai însemnate.

In capu de ofertu să faceti bine a priimi ori-ce, ce numai are pretiu; — și transformandu naturalale in bani, sumele incurse si numele daruitoriloru preste totu a le tramite sub adres'a: *Comitetulu de ajutorire pentru daunatii d'in Blasiu-Satu pr'in foculu d'in Sept. in Blasiu.*

Ofertele ce voru incurge, spre a potè publicá d'in luna in luna in foile publice, — voru fi a se tramite in cóce inscrise in listele ce se tramitu! —

Nu credu cá vr'unu romanu, ori de si nu romanu, dar cetatienu adevratu, care va capetá atare lista, să nu nesuiesca a-o retransmita și să n'o retransmita și factice, catu mai incarcata.

Si rogu pre Dumnedieulu meu! ca să nu me insielu in credintia-mi, și să dee potere, ajutoriu și binecuventare atátu celoru cari voru conlucrá intru implinirea credintiei mele, catu și celoru, cari cu tóta grab'a se voru aretá gat'a de a face oferte pentru cei atátu de lipsti! —

Blasiu, la 21. Sept. 1871.

In numele Comitetulu:

Timoteu Cipariu,
prepositu capitulare ca presiedinte.

* * *

NB.! Publicandu acestu apelu ce ni se tramite, și recomandandu-lu caldurosu animelor crestinesi și filantropice, ne dechiarámu gat'a de a priimi in list'a ce jace deschisa la noi, ofertele de binefacere, și de a le naintá la destinatiune, pre lunga socota publica.

D'in partea acestui diurnalu începemu subscrieriile cu fi. 5 in v. a.

Redactiunea dela „*Gur'a-Satulu*”